

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	5353
Ημερομηνία καταβολής	5.2.19

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΔ, Α΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ & ΝΗΣΩΝ

210-4221037, fax: 210-4100328, email: katsafados@gmail.com

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Προς: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Θέμα: Προγράμματα εκπαίδευσης προσωπικού των επιχειρήσεων σε θέματα τροφίμων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων εξασφαλίζουν την κατάρτιση, όλων όσων χειρίζονται τρόφιμα στην επιχείρησή τους και ανάλογα με τις εκτελούμενες εργασίες, σχετικά με την υγιεινή των τροφίμων. Οι εργαζόμενοι αυτοί θα πρέπει να έχουν εκπαιδευθεί κατάλληλα στην εφαρμογή των αρχών του προτύπου ασφαλείας τροφίμων HACCP, καθώς και τη συμμόρφωση προς όλες τις απαιτήσεις του εθνικού δικαίου, σχετικά με τα εκπαιδευτικά προγράμματα για τα πρόσωπα που απασχολούνται σε ορισμένους κλάδους τροφίμων.

Τα προγράμματα αυτά έχουν σκοπό την κατάρτιση του προσωπικού των επιχειρήσεων σε θέματα τροφίμων και αποσκοπούν στη διασφάλιση της ποιότητας, την παραγωγή ασφαλών προϊόντων και την προστασία του καταναλωτή, μέσω της αποτελεσματικής και κατάλληλης κατάρτισης του προσωπικού των επιχειρήσεων.

Ο ΕΦΕΤ ως είναι η Κεντρική Αρμόδια Αρχή που εκπονεί και εγκρίνει τα εν λόγω προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού των Αρχών ή Φορέων που διεξάγουν επισήμους ελέγχους, ώστε αυτοί να λαμβάνουν, στον τομέα της αρμοδιότητάς τους, κατάλληλη κατάρτιση η οποία τους παρέχει τη δυνατότητα να εκτελούν σωστά τα καθήκοντά τους και να διεξάγουν τους ελέγχους κατά τρόπο συνεπή.

Με την ΥΑ 14708/10-08-2007/ΦΕΚ 1616/Β καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εκπόνηση και έγκριση προγραμμάτων υποχρεωτικής κατάρτισης του προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων, αρμοδιότητας του Ε.Φ.Ε.Τ. Με βάση αυτή την ΥΑ, οι επιχειρήσεις που υπάγονται στην διαδικασία εκπαίδευσης της ΥΑ 14708/2007 είναι όλες οι μικρές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται σε πλήρη ανάπτυξη συστήματος HACCP σύμφωνα με το άρθρο 5(1) του Κανονισμού 852/2004, αλλά θεσπίζουν, εφαρμόζουν και διατηρούν πάγια διαδικασία ή διαδικασίες βάσει των αρχών HACCP. Τέτοιου είδους επιχειρήσεις τροφίμων είναι μικρές επιχειρήσεις που παράγουν, επεξεργάζονται, αποθηκεύουν, μεταφέρουν, διακινούν τρόφιμα ή ασχολούνται με το λιανικό εμπόριο, τη διάθεση τροφίμων, τη μαζική εστίαση και ζαχαροπλαστική ή είναι εργαστήρια παραγωγής ή μεταποίησης τροφίμων καθώς και άλλες επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται σε πλήρη ανάπτυξη συστήματος HACCP σύμφωνα με το άρθρο 5(1) του Κανονισμού 852/2004, αλλά να θεσπίζουν, εφαρμόζουν και διατηρούν πάγια διαδικασία ή διαδικασίες βάσει των αρχών HACCP.

Οι επιχειρήσεις που εξαιρούνται από την διαδικασία κατάρτισης της ΥΑ 14708/10-08-2007/ΦΕΚ 1616/Β, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3 είναι: "Οι επιχειρήσεις τροφίμων που υποχρεούνται σε πλήρη ανάπτυξη συστήματος HACCP, μπορούν ή να εφαρμόζουν τα προγράμματα του ΕΦΕΤ ή να αναπτύξουν προγράμματα κατάρτισης προσωπικού, κατάλληλα για το μέγεθος και το είδος της επιχείρησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το σύστημα HACCP που εφαρμόζουν. Η κατάρτιση του προσωπικού τεκμηριώνεται από την επιχείρηση, μέσω της τήρησης κατάλληλων αρχείων, στα πλαίσια του επισήμου ελέγχου τροφίμων βάσει των κανονισμών 852/2004 και 882/2004."

Με βάση όλες τις εφαρμοστικές εγκυκλίους που έχει εκδώσει ο ΕΦΕΤ, εφόσον μία επιχείρηση έχει εγκαταστήσει και εφαρμόσει πλήρως αναπτυγμένο, και κατάλληλα επικυρωμένο και επαληθευμένο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων (ΣΔΑΤ- FSMS) βασισμένο στις αρχές του HACCP, οφείλει να τεκμηριώνει την κατάρτιση του προσωπικού της, μέσω της επίδειξης στα κλιμάκια ελέγχου του ΕΦΕΤ και των συναρμοδίων υπηρεσιών, κατάλληλων αρχείων εκπαίδευσης που προβλέπονται από το ΣΔΑΤ της επιχείρησης. **Σε αυτή την περίπτωση η επιχείρηση δεν υποχρεούται να εφαρμόζει τα προγράμματα κατάρτισης που έχει αναπτύξει ο ΕΦΕΤ στα πλαίσια που περιγράφονται στην ανωτέρω ΥΑ.**

Μόνο σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν υφίσταται πλήρως αναπτυγμένο σύστημα βασισμένο στις αρχές του HACCP στην επιχείρηση, τότε θα πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζονται τα προγράμματα κατάρτισης του ΕΦΕΤ που περιγράφονται στην ανωτέρω ΥΑ.

Μέχρι και πριν δυο χρόνια, με την υπ' αριθμ. 14708/17-8-2007 (1616 Β') απόφαση Υπουργού Ανάπτυξης, οριζόταν ότι «Από την παραπάνω εκπαίδευση ή κατάρτιση του προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων μπορεί να εξαιρείται μόνο το προσωπικό το οποίο διαθέτει έγκυρο τίτλο σπουδών ή πιστοποιητικό ή αποδεικτικό παρακολούθησης προγράμματος εκπαίδευσης ή κατάρτισης, από το οποίο να προκύπτει σαφώς ότι ο εργαζόμενος είναι επαρκώς καταρτισμένος σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας ή άλλου καταλλήλου κατά περίπτωση τομέα των τροφίμων.»

Για την ερμηνεία αυτής της παραγράφου και άλλων θεμάτων της ΥΑ, εκδόθηκε η εφαρμοστική εγκύκλιος 01/2017/ΔΕΕΠ ΕΦΕΤ στην οποία γινόταν ενδεικτική παράθεση παραδειγμάτων έγκυρων πιστοποιητικών – αποδεικτικών παρακολούθησης προγραμμάτων κατάρτισης – προγραμμάτων εκπαίδευσης, όπως:

«1) **Πιστοποίηση εκδοθείσα από Φορέα Πιστοποίησης Προσώπων, διαπιστευμένος από το ΕΣΥΔ**, ο οποίος εφαρμόζει σχήμα πιστοποίησης προσόντων φυσικών προσώπων κατά ISO/IEC 17024, με Πεδίο Εφαρμογής διαπίστευσης: «[Υπεύθυνος Ποιότητας Τροφίμων] ή [Χειριστής Τροφίμων] ή [άλλη περιγραφή θέσης εργασίας σχετική με την υγιεινή και την ασφάλεια τροφίμων]», στους κλάδους «[μαζικής εστίασης, διασκέδασης και λιανεμπορίου τροφίμων]», «κρεοπωλίων», «ιχθυεμπόρων», «περιπτερούχων» ή [άλλη περιγραφή κλάδου επιχειρήσεων τροφίμων]», αποτελεί έγκυρο πιστοποιητικό, από το οποίο προκύπτει σαφώς ότι ο εργαζόμενος είναι επαρκώς καταρτισμένος σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων.

2) Αποδεικτικό παρακολούθησης προγράμματος κατάρτισης στην υγιεινή και ασφάλεια τροφίμων, εκδοθέν από ΚΔΒΜ πιστοποιημένο από τον ΕΟΠΠΕΠ.

3) Άλλα πιστοποιητικά παρακολούθησης προγράμματος εκπαίδευσης ή κατάρτισης πάνω σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων τα οποία έχουν υλοποιηθεί με κλασσικές μεθόδους διδασκαλίας ή καινοτόμες (πχ τηλεεκπαίδευση).»

Δυστυχώς με την υπ' αριθμόν 439 (ΦΕΚ Β 2873/21.8.2017) Υπουργική Απόφαση τροποποιήθηκε η προηγούμενη απόφαση και η παρ. 4 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής : «Από την παραπάνω εκπαίδευση ή κατάρτιση του προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων εξαιρείται μόνο το προσωπικό, το οποίο διαθέτει τίτλο σπουδών (απολυτήριος τίτλος, πτυχίο ή δίπλωμα) επιπέδου δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης, μεταδευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, από τον οποίο να προκύπτει σαφώς ότι ο εργαζόμενος είναι επαρκώς καταρτισμένος σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας ή άλλου καταλλήλου κατά περίπτωση τομέα των τροφίμων».

Με την τροποποίηση αυτή δυνατότητα εκτέλεσης προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για το προσωπικό των επιχειρήσεων τροφίμων έχουν πλέον μόνο: οι ίδιες οι επιχειρήσεις για το προσωπικό τους, οι επαγγελματικοί φορείς, επιμελητήρια, κλαδικά σωματεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, εκπαιδευτικοί και άλλοι Δημόσιοι Οργανισμοί και διαπιστευμένα κέντρα κατάρτισης.

Είναι προφανές ότι η νέα ΥΑ είχε ως σκοπό να βγάλει από την αγορά μεγάλο αριθμό ιδιωτικών εταιριών, όπως για παράδειγμα οι διαπιστευμένοι από το ΕΣΥΔ Φορείς Πιστοποίησης Προσόντων Φυσικών Προσώπων (μέλη της HELLASCERT). Οι φορείς αυτοί είχαν την δυνατότητα να παρέχουν, με τις εγγυήσεις ενός κρατικού φορέα όπως το ΕΣΥΔ, διεθνώς αναγνωρισμένη πιστοποίηση στους χειριστές τροφίμων των Ελληνικών ΜΜΕ τροφίμων. Το γεγονός αυτό μειώνει την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ τροφίμων σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους στο εξωτερικό, δεδομένου ότι το πιστοποιητικό του ΕΦΕΤ δεν αναγνωρίζεται στις χώρες του εξωτερικού. Επιπλέον στερεί από τους Έλληνες χειριστές τροφίμων την δυνατότητα να αποκτήσουν με χαμηλό κόστος ένα πιστοποιητικό διεθνούς αναγνώρισης το οποίο αποτελεί επαγγελματικό εφόδιο για όσους επιθυμούν να σταδιοδρομήσουν στον χώρο της μαζικής εστίασης στο εξωτερικό.

Αποτέλεσμα αυτής της μεθόδευσης ήταν να μειωθεί τελικά αισθητά ο αριθμός των φορέων που εκτελούν προγράμματα εκπαίδευσης προς χάριν συγκεκριμένων συμφερόντων και να δημιουργηθούν, με τον τρόπο αυτό, τεράστιες αναμονές και υπερβολικές καθυστερήσεις στην διεξαγωγή και ολοκλήρωση των προγραμμάτων.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σε ορισμένες περιοχές της χώρας (κυρίως νησιά και ακριτικές περιοχές) ο χρόνος που απαιτείται από την αίτηση ένταξης ενός χειριστή τροφίμων σε πρόγραμμα επιμόρφωσης ΕΦΕΤ μέχρι την εξέτασή του από τον ΕΦΕΤ και την απονομή σχετικού πιστοποιητικού φθάνει ακόμα και τα 4 έτη.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, με υπαιτιότητα του ίδιου του ΕΦΕΤ, να εργάζονται σε μαζικής εστίασης εργαζόμενοι με ελλιπή εκπαίδευση σε βασικές αρχές υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων, θέτοντας σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία και ασφάλεια των Ελλήνων καταναλωτών.

Επειδή τελικά από τον πολύ αργό ρυθμό αυτής της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη συγκέντρωση της συγκεκριμένης αγοράς υπηρεσιών κατάρτισης στα χέρια ενός ολιγοπωλίου, επιβαρύνονται οι ΜΜΕ τροφίμων, οι εργαζόμενοι χειριστές τροφίμων και οι καταναλωτές - Έλληνες πολίτες, λόγω των αμφιβόλου ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών από τις ΜΜΕ τροφίμων,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Τι πρόκειται να κάνει προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι σχετικές εξετάσεις πιστοποίησης θα γίνονται στην ώρα τους, χωρίς καθυστερήσεις και αναμονές;
2. Για ποιο λόγο αποκλείονται πιστοποιημένοι ιδιώτες, με τεράστια εμπειρία στην παροχή εκπαιδευσεως προγραμμάτων ασφαλείας τροφίμων;
3. Για ποιο λόγο αποκλείονται όλοι οι ιδιωτικοί φορείς πιστοποίησης μέλη της HELLAS CERT και διαπιστευμένοι από τον κρατικό ΕΣΥΔ από τη συγκεκριμένη αγορά πιστοποίησης προσόντων φυσικών προσώπων, καθιστώντας μονοπώλιο τον ΕΦΕΤ όσον αφορά την πιστοποίηση και ολιγοπώλιο μια ολιγάριθμη ομάδα ιδιωτικών φορέων σε ότι αφορά την παροχή κατάρτισης;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Πειραιάς, 5 Φεβρουαρίου 2019

Κώστας Κατσαφάδος

Βουλευτής Α΄ Πειραιώς & Νήσων